

Jani Kemppainen

9.4.2020

Eduskunnan Ympäristövaliokunta

YMV@eduskunta.fi

Viite: Eduskunnan Ympäristövaliokunnan pyyntö Rakennusteollisuus RT:lle antaa asiantuntijalausunto
torstain 16.04.2020 klo 10:00 kokousta varten

HE 23/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähköajoneuvojen latauspisteistä ja latauspistevalmiuksista rakennuksissa sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmistä ja maankäyttö- ja rakennuslain 126 §:n muuttamisesta

Rakennusteollisuus RT kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon asiassa ja toteaa lausuntoon seuraavaa.

Hallitus esittää säädettäväksi uuden lain sähköajoneuvojen latauspisteistä ja latausvalmiuksista rakennuksissa sekä rakennusten automaatiojärjestelmistä. Lakiesityksellä pantaisiin tältä osin täytäntöön muutettu rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD), joka on osa EU:n ilmastomuutoksen hillintätoimia. Tarkoituksena on lisätä sähköautoilun latauspisteitä ja valmiuksia rakennuksissa ja edistää rakennusautomaation käyttöä. Samalla toteutetaan myös hallitusohjelman tavoitteita siirtyä kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa.

Hallituksen asettama tavoite hiilineutraalisuudesta 2035 mennessä on maailman kunnianhimoisempia, eikä kaikki keinot sen saavuttamiseksi ole vielä teknisesti ja/tai taloudellisesti Suomessa käytettävissä. Yhteiskunnan eri osa-alueiden sähköistyminen (mm. liikenne, lämmitys, teollisuus) nähdään yhtenä toimivana väylänä pyrittäessä eroon fossiilisista polttoaineista ja siten se mahdollistaa osaltaan hiilineutraalia tulevaisuutta. Toimien on kuitenkin oltava mahdollisimman teknologianeutraaleja, koska käytettävissä on muitakin vaihtoehtoisia energialähteitä fossiilisille polttoaineille, ja näidenkin teknologiat kehittyvät jatkuvasti.

Tässä lausunnossa keskitytään latauspisteiden ja -valmiuksien rakentamisvelvoitteeseen. Talotekninen Teollisuus ja Kauppa ry (Talteka ry) on osa Rakennusteollisuus RT:tä, joten heidän lausuntonsa koskien taloautomaatiota voidaan samalla käsitellä myös Rakennusteollisuus RT:n lausuntona.

EU:n rakennusten energiatehokkuusdirektiivissä (EPBD) on määritelty riittävä taso ja joustot erityyppisille rakennuksille ja niiden erikokoisille pysäköintialueille. EPBD-direktiivin velvoitteet uusiin ja peruskorjattaviin rakennuksiin on mahdollista suunnitteluvaiheessa ottaa kustannustehokkaasti huomioon, mutta olemassa olevissa rakennuksissa tilanne on toinen. On hyvä, että lakiesityksessä huomioitiin lausuntovaiheessa annetut kommentit, erityisesti koskien olemassa olevia ei-asuinrakennuksia ja asunto-osakeyhtiöitä.

RT näkee, että sähköistä liikennettä on edistettävä ja investointikohteet on valittava viisaasti (tarve lataukseen kotona yön aikana). Tätä edistää esimerkiksi direktiivitasoa tiukempi vaade asuinrakennusten pysäköintipaikoille (koskee yli neljän pysäköintipaikan aluetta direktiivin yli kymmenen pysäköintipaikan rajan sijaan). EPBD-direktiivissä asetetut vahvat velvoitteet riittävät hyvin kaikissa rakennustyypeissä ja niiden erikokoisilla pysäköintipaikoilla edistämään sähköautoilua. Latauspisteiden asennus etenee hyvin markkinaehtoisesti sähköautoilun määrän kasvaessa, ja vauhdittuu edelleen julkistetuilla tukiohjelmilla (mm. Ara-tuet asunto-osakeyhtiöille, energiaviraston kilpailutus). Investointituet esimerkiksi energiatukena sopivat hyvin latausinfraan kasvattamiseen, jolloin aikataulu ja EPBD-direktiivin perustason ylittävä määrä on investoijan päätettävissä lataustarpeen kasvaessa.

EPBD:n täytäntöönpanossa on huomioitava myös jakeluinfradirektiiviin (2014/94/EU) perustuva vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönottoa koskeva kansallinen toimintakehys. Toimintakehyksen kantavaksi periaatteeksi on vahvistettu markkinaehtoisuus. Myös ei-asuinrakennusten yhteydessä olevat julkiset sähkölatauspisteet kuuluvat tämän toimintakehyksen piiriin.

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi itsessään on vahvaa lainsäädäntöä velvoittaessaan olemassa olevia ei-asuinrakennuksia uusien ja peruskorjattavien lisäksi investoimaan määräjassa sähköiseen autoiluun.

On hyvä, että hallituksen lakiesitys on ei-asuinrakennusten osalta EPBD-direktiivin perustason mukainen. Energiatuen tapaisilla investointituilla voidaan kannustaa latauspisteiden rakentamiseen direktiivin tasoa korkeammaksi, jos se katsotaan tarpeelliseksi vauhdittamaan markkinaehtoista kasvua nykyisestään.

Aleksi Randell
Toimitusjohtaja
Rakennusteollisuus RT